

הכרה זו מביאה את האדם לעבוד את הבורא בכל מעשיו ובכל דרכיו ("כל מעשיך יהיו לשם שמים", "בכל דרכיך דעהו"¹¹) – לא רק בשעת לימוד התורה וקיום המצוות, אלא גם כשהוא עוסק בעניינים של רשות, מאחר שגם ענייני הרשות אינם אלא כוח אלוקי בלבד.

וזוהי הסיבה לכך שהמשכן כיפר על חטא העגל:

במשכן התקיים "ושכנתי בתוכם"¹² – הקדושה האלוקית ירדה ושכנה בתוך המציאות הגשמית של העולם. כשבני ישראל תרמו את חפצי החולין הפרטיים שלהם, ועשו מהם מקדש לה' – בכך הוכיחו את הכרתם באחדותו המוחלטת של הקב"ה, שאף חפציהם הגשמיים מיועדים להשראת השכינה; תפיסה זו היא הניגוד המוחלט ביותר לעבודה זרה, ולכן מהווה המשכן כפרה על חטא העגל.

(לקוטי שיחות ח"ג ע' 931 ואילך)

ד

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן הַמֵּשְׁכָּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה

(לה, כא)

"בפרשה זו נמנו כל משקלי נדבת המשכן לכסף ולזהב ולנחושת" (רש"י)

בדבריו מתרץ רש"י, כבדרך אגב, קושיא שהתחבטו בה המפרשים¹³: מדוע מציין הכתוב רק את כמות הזהב, הכסף והנחושת, ולא את כמותם של שאר החומרים שנתרמו עבור המשכן¹⁴?

11. אבות פ"ב מי"ב. משלי ג, ו. רמב"ם הלכות דעות סוף פ"ג. טור ושולחן ערוך אורח חיים סימן רלא.

12. תרומה כה, ח.

13. אברבנאל כאן – "השאלה הזו". ועוד.

14. כמו "תכלת וארגמן" וכל הפריטים שנפרטו בתורה קודם לכן – תרומה כה, ד ואילך; ויקהל לה, ו ואילך.

קושיא זו מתורצת בדיוק לשונו של רש"י "בפרשה זו נמנו כל משקלי נדבת המשכן": הכתוב מציין את כמות הנדבות לפי משקל, ולכן הוא מזכיר רק את החומרים שמקובל לציין את כמותם לפי משקל – זהב, כסף ונחושת; זאת בניגוד לשאר החומרים, שמקובל לציין את כמותם בדרכים אחרות – לפי שוויים הכספיים וכדומה¹⁵.

ויש ללמוד מכאן הוראה בעבודת האדם:

ההבדל העיקרי בין משקלו של דבר לשוויו הוא: המשקל מתייחס אך ורק לכמות החומר שבדבר, ותו לא; ואילו השווי מביא בחשבון פרטים רבים נוספים – צורתו של הדבר, איכותו וחשיבותו.

ומשמעות הדברים בעבודת האדם: "משקל" הוא מעשה גשמי בלבד, מבלי שיתלוו לו איכויות רוחניות – כוונה והתבוננות בתוכנו הרוחני של המעשה; השווי, לעומת זאת, כולל גם את תכונותיו הרוחניות של המעשה. וזוהי ההוראה מכך שהכתוב מונה דוקא את "משקלי נדבת המשכן": היה מקום לחשוב, שבניית "משכן" עבור הקב"ה אפשרית רק על-ידי מעשים שיש בהם "שווי" – מעשים הנעשים מתוך כוונה ראויה, ולא ממעשים שיש בהם "משקל" בלבד – מעשים שנעשו ללא כוונה וללא תשומת-לב לתוכנם הרוחני.

ועל כך מלמדנו הכתוב, ש"משקלי נדבת המשכן" נמנו "על-פי משה": משה רבנו פוקד גם את המעשים שנעשו בבחינת "משקל" בלבד, ומצרף אף אותם לבניית המשכן לקב"ה.

(לקוטי שיחות חכ"ו ע' 276 ואילך)

15. ויש לומר, שזוהי הסיבה לכך שרש"י מקדים בפירושו את הכסף לזהב (בניגוד לסדר הדברים בכתוב) – כי הדגשת ענין המשקל התבטאה במיוחד בכסף, שגם נתינתו היתה במשקל קבוע (כדלקמן פסוק כו): "בקע לגולגולת" (וראה גם התוועדויות תשמ"ט ח"ב ע' 240 - בפנימיות העניינים).